

словѣнитѣ въ полуострова, както и сждбината имъ тамъ, има съвсѣмъ малко сходство съ оная на германскитѣ племена. Вестъ-готитѣ, херулитѣ, остъ-готитѣ, лонгобардитѣ, които сжщо се заселиха въ римскитѣ провинции, изгубиха националността си; тѣ се пороманчиха подобно на франкитѣ, бургундитѣ и по-късно норманитѣ. Нъ словѣнскитѣ племена не само, че запазиха народността си, а по-късно успѣха даже да пословѣнятъ голѣма часть отъ завоевателитѣ си — българи. Причинитѣ за такъва рѣзка разлика въ сждбата на два още млади народа — германци и словѣни — които се сблъснаха съ античната цивилизация, лежатъ въ количеството и разнообразия съставъ на културната срѣда която завариха еднитѣ и другитѣ. Въ Италия, Испания, Галія германскитѣ племена срѣщнаха еднородно силно пороманчено население, на чието културно влияние бѣха заставени да се подчинятъ. А словѣнитѣ завзеха области сжщо римовизантийски, нъ тукъ сжществувала е тази разлика, че тѣ не завариха мѣстно население въ такъва гжета маса, нито пъкъ до такъва степенъ романизирано, както ни го прѣдставлява Прискъ, че ужъ си служило въ частнитѣ и политически сношения съ латинския езикъ. Тази конгломератна маса отъ различни народи говорила е помежду си на своя роденъ езикъ. При туй тази маса отъ варварски народи, която се настанявала въ разстояние на вѣкове въ источната империя, не е могла тѣй бързо да се романизира, толкозъ повече, че пролива отъ варварскитѣ елементи не се прѣкрятявалъ. Така щото засѣдналото население едва ли е можало веднага да приеме римската цивилизация до такъва степенъ за да може сетитѣ чрѣзъ нея да влияе на други. Тогава империята не се наслаждавала съ миръ. Варваритѣ непрѣкъснато грабили населението и го водили въ пленъ, като по-състоятелно и по-цѣнно. Прѣзъ VI вѣкъ особенно таквизъ грабежи на население достигнали до огромни размѣри; не се минавала година да не изгуби полуострова около 200,000 отъ населението си. Видни византийски градове, въ които по-прѣди е било съсрѣдоточено управлението и дребната римска индустрия, търговията и строително искусство или сж бивали развалени, или пъкъ подпадали въ рхцѣтъ на варваритѣ. Сирмиумъ, военненъ и граждански центъръ на Византия се намиралъ подъ властта на аваритѣ; въ Сингидунумъ (Бѣлградъ) тѣ вѣвѣли българитѣ. Сердика, Рациария, Бонония